

‘Een grote hervorming is geen zaak voor alleen advocaten, accountants of politici, maar uiteindelijk voor iedereen’

Patrick van IJzendoorn, journalist in Londen

Ondanks de verkiezingsstrijd, dodelijke bacteriën in ziekenhuizen en het huwelijk van de Prins van Wales blijft het Clementi-rapport, over de herstructurering van de Engelse balie, het nieuws halen. Op 21 maart bijvoorbeeld stond er onder de kop ‘Tesco law plan unveiled today’ een berichtje in de Londense *Evening Standard*. In de toekomst zullen advocatenkantoren niet alleen meer in handen zijn van juridisch geschoolden, zo meldde de krant, maar ook van bedrijven als KPMG, HSBC of natuurlijk Tesco. Op dezelfde dag sprak het *Advocatenblad* met Lord Daniel Brennan, Queen’s Counsel in de Matrix Chambers (waar ook First Lady Cherie Blair praktijk houdt), oud-voorzitter van de Bar en lid van de International Bar Association.

Bent u op een of andere manier betrokken geweest bij de totstandkoming van ‘Clementi’?

Niet direct. Wel heb ik afgelopen najaar in Auckland een conferentie voorgezeten waar Sir David via een videolink met het Verenigd Koninkrijk ook aan mee deed. Hier is uitvoerig over de hervormingen gesproken. Ik heb toen de nadruk gelegd op de gevolgen die zijn voorstellen zullen hebben op de bereikbaarheid van juridische diensten op het platteland. Daar zal de aanstaande schaalvergroting meer impact hebben dan in de steden. Negatieve impact vooral.

De huidige voorzitter van de Bar, Guy Mansfield, is zeer kritisch over de voorstellen, vooral waar het gaat om de Legal Disciplinary Practices, waarbij barristers nauwer zullen gaan samenwerken met solicitors, en waarbij advocatenkantoren niet meer per se door advocaten hoeven te worden gerund. Kan ik u ook een Clementi-sceptic noemen?

Ik ben niet *spiritually* tegen de voorstellen van Clementi, maar we moeten heel voorzichtig zijn. Mijn motto is ‘wait and see’. Als voorzitter van de Bar heb ik de toegankelijkheid tot barristers proberen te verbeteren. Professionals

hoeven nu niet meer langs een ‘solicitor’. Wat dit betreft brengt Clementi weinig nieuws. De discussie gaat vooral over LDP’s en Multi-Disciplinary Practices (MDP’s). Ik vind het het belangrijkste dat advocatenkantoren door juristen moeten worden bestuurd, in welke structuur dan ook. Overigens moet ik nog zien of er ooit MDP’s komen. Eind jaren negentig ben ik door Amerikaanse vakgenoten gevraagd om hier advies over uit te brengen en ik was negatief. Ik denk dat de fraude bij Enron mij achteraf gelijk heeft gegeven. Daarin speelden niet alleen accountants maar ook juristen een ‘unhappy part’. Het enige land in de Angelsaksische wereld dat ervaring met de voorgestelde structuur heeft, is Zuid-Afrika. Daar heeft een bank zeven jaar geleden een advocatenkantoor gekocht. Het bleek een miskoop te zijn. Inmiddels hebben de advocaten ‘hun’ kantoor weer teruggekocht. Met winst, dat wel.

Kan een bank een advocatenkantoor goed ‘runnen’?

Ik denk van niet. Advocaten en bankiers verschillen daarvoor te veel. Een bankier denkt in

LORD DANIEL BRENNAN (1942)

Sinds 1967 barrister en sinds 1985 Queen’s Counsel. In 1994 werd hij plaatsvervangend raadsheer en in 1999 voorzitter van de Bar. In 2000 werd hij verkozen tot barrister van het jaar en werd hij door de koningin tot *life peer* benoemd. Sinds 2001 bestudeert hij voor het ministerie justitiële dwalingen.

Eredoctor aan de rechtenfaculteiten van de Universiteiten van Manchester en Nottingham. Specialisaties: mensenrechten, milieurecht, aansprakelijkheid en internationaal recht.

Collega’s over Brennan: ‘een sluwe strateeg en een effectief pleiter’ en ‘when you can get him, he’s manna from heaven’.

Lord Brennan vertegenwoordigde onder meer Zuid-Afrikaanse mijnwerkers voor een Britse rechtbank die waren blootgesteld aan asbest, omwonenden van de wolkenkrabber Canary Wharf wegens aanhoudende geluidsoverlast, de Brit James Mawdsley tijdens diens gevangenschap in Birma, vrouwen die een pilfabrikant hadden aangeklaagd, en nabestaanden van de Omagh-bom in Noord-Ierland in hun zaak tegen de Real IRA.

Lord Daniel Brennan

bedragen, een advocaat, als het goed is, in rechtvaardigheid. Dat zijn twee verschillende invalshoeken. Een bankier zou geïnteresseerd zijn in de waarde van jouw pen en kladblok. Een advocaat toont meer belangstelling in hetgeen je opschrijft en wat er staat, inclusief die kleine lettertjes daar. Stel je voor dat jij als rechtzoekende burger een kansrijke zaak hebt. De tegenpartij biedt een miljoen pond om een rechtszaak te voorkomen, maar als de rechtszaak er komt kun je na vijf slepende jaren via de rechter je gelijk halen, en twee miljoen pond. Ik denk dat een bankier voor het eerste zal kiezen, voor de directe winst. Ik denk niet dat een advocaat dat zal doen. Een ander belangrijk cultuurverschil zit hem in het menselijk contact. Met al hun betaalmachines en call centers doen banken er zoveel mogelijk aan om dat te vermijden, terwijl face-to-face-overleg tussen advocaat en client van cruciaal belang is.

Welke verschuivingen ziet u plaatsvinden in de advocatenwereld?

Ik vermoed dat kleine kantoren zullen worden opgeslokt en dat de grote groter zullen worden. Voor de middelgrote kantoren zie ik weinig veranderingen, zeker niet als ze gespecialiseerd zijn.

En de chambers, zoals Matrix Law en de bureaus hier op Gray’s Inn?

Die zullen voorlopig weinig merken van Clementi, denk ik. Niemand verplicht ons te fuseren met solicitors. Waar ik me meer zorgen om maak, is om advocaten in ontwikkelingslanden. Voor velen zijn wij met onze pure ‘rule of law’ een voorbeeld. Ik weet niet of de ‘rule of

law' door 'Clementi' zal worden versterkt. Achter zijn voorstellen schuilen toch vooral de krachten van de vrije markt. Daarnaast zullen lokale advocatenkantoren het alleen maar moeilijker krijgen in zaken waarbij Westerse megakantoren betrokken zijn.

In Nederland wordt Clementi met interesse gevolgd. Heeft u nog tips?

Een hervorming als deze komt eens in de zoveel jaren voor. Het is daarom heel belangrijk dat er een democratisch debat plaatsvindt, met zoveel mogelijk partijen. Dit is geen zaak voor alleen advocaten, accountants of politici, maar uiteindelijk voor iedereen. Uiteindelijk moet de volksvertegenwoordiging na goed luisteren het besluit nemen.

'Clementi' moet nog door het Britse parlement heen en er staan landelijke verkiezingen voor de deur. Zal het uitmaken wie er wint, Labour of de Conservatieven?

Inhoudelijk niet zoveel, maar mogelijk wel bij het tempo van invoering. Voor Labour is het een belangrijk onderwerp, terwijl het bij de Conservatieven veel lager op de agenda staat.

U zit sinds 2000 aan de linkerkant in het Hogerhuis. Zal u te zijner tijd ook het woord voeren tijdens de aanstaande Clementi-debatten?

Dat verwacht ik wel, ja. Tegen die tijd praten we verder, all right?

Mensenrechtenadvocaat in kritieke toestand in Cubaanse gevangenis

De Cubaanse mensenrechtenadvocaat en bibliothecaris Hector Palacios wordt al ruim twee jaar vastgehouden in een Cubaanse gevangenis. Zijn situatie is momenteel uiterst kritiek, omdat Palacios, 62 jaar oud, aan ernstige hartproblemen lijdt en zijn toestand ondanks (schaarse) medische behandeling niet verbetert. Bovendien worden zijn gezondheidsklachten steeds erger vanwege de mensonwaardige omstandigheden waaronder hij wordt vastgehouden.

Palacios werd ruim twee jaar geleden opgepakt, tezamen met zo'n vijftien anderen, onder wie onafhankelijke journalisten, mensenrechtenadvocaten, leden van vakbonden en oppositiepartijen. Palacios werd veroordeeld tot 25 jaar gevangenisstraf vanwege zijn vermeende verraad aan de Verenigde Staten en daarnaast het in bezit hebben van een onafhankelijke 'subversieve' en 'antirevolutionaire' bibliotheek. Palacios is sinds de jaren tachtig als advocaat opgekomen voor mensenrechtenschendingen en was actief in de oppositie. Als onafhankelijk bibliothecaris verschaftte hij toegang tot boeken die door de Cubaanse autoriteiten zijn verboden, zoals de antitotalitaire literatuur van George Orwell, Václav Havel, en Dr. Martin Luther King. Verscheidene organisaties, waaronder mensenrechtenorganisaties, regeringen en de Verenigde Naties hebben destijds de Cubaanse autoriteiten bekritiseerd. De echte reden voor de gevangenneming van 'dissidenten' door de Cubaanse autoriteiten, is gelegen in het feit dat zij geweldloos opkomen voor democratie en voor mensenrechten zoals die hen op basis van Cubaans en internationaal recht toekomen. Onder internationale druk zijn tot nu toe veertien dissidenten vrijgelaten. Human Rights First roept nu bij de Cubaanse regering op tot onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van Hector Palacios en andere mensenrechtenactivisten wier medische toestand zorgwekkend is. Onderstaand ziet u de link naar hun urgent action campaign.

Onlangs heeft de Stichting Advocaten voor Advocaten een brief geschreven aan de Tunesische autoriteiten naar aanleiding van de arrestatie van de Tunesische advocaat Mohammed Abbou, die op 2 maart jl. werd gearresteerd nadat hij een kritisch artikel over de Tunesische president online publiceerde. Tot op heden zit hij nog steeds vast. Wilt u een volgende keer ook actie ondernemen voor advocaten die ondersteuning behoeven, stuurt u dan vooral een email naar info@advocatenvooradvocaten.nl

Voor meer informatie over de situatie van mensenrechtenadvocaten in Cuba en die van Hector Palacios in het bijzonder, zie:

<http://action.humanrightsfirst.org/campaign/PalaciosII?source=ga—adv>

Meer informatie over de Stichting Advocaten voor Advocaten vindt u op onze nieuwe website <http://www.advocatenvooradvocaten.nl>